

Marek Roots esitles raamatut

25. oktoobril pärast jumalateenistust esitles Marek Roots tiibhoone saalis oma mõtiskluste kogumikku „Pimedus möödub.”

Väikeses formaadis raamatusse on kogutud 2019. aastal ajalehe Eesti Kirik jaoks kirjutatud mõtisklused. „Mõned lugejad julgustasid neid eraldi raamatuna välja andma,” ütles Marek raamatu saamisloo kohta. Siin on mõtisklus aasta iga pühapäeva jaoks vastavalt pühapäeva teemale.

Mareki sõnul oli eriti alguses tema jaoks keeruline mahutada mõtteid 4000 tähemärgi sisse. „See on alla poole lehekülje, aga pühapäevaga seotud kirjakohtad ja laulud on ääretult rikkalik materjal – mida öelda, kui kasutada on ainult 4000 tähemärki?” Aja jooksul tuli Marek sellega üha paremini toime ja nüüd palus ta ka kuulajail mõelda, mida nemad ütleks, kui kasutada on vaid mõned laused või 4000 tähemärki. Mis on meie elus nii olulist? Mida me ütleks? Mareki sõnul on inimese elu nagu see 4000 tähemärki: „Mille jaoks me seda kasutame? Mida me oma eluga ütleme?”

Raamatu andis välja kirjastus Allika, mille juht Tiina Nõlvak aitas 20

Marek Roots pühendust kirjutamas raamatu kaanefoto autori emale.

Foto: Kristjan Luhamets

aastat tagasi trükkida ka Mareki luulekogu. Keelelist abi palus Marek oma healt õpetajalt, kirjanik Lehte Hainsalult, kes esitluspäeval tunnustas oma õpilast ja soovitas Marekil taas luulekogu peale mõelda.

Kaanefoto tegi Kati Raudsepp, kes on Mareki kaastööline Keila päevilt, ent päritolu poolest on seotud ka Tartu Pauluse kogudusega.

Katkendeid ilmunud raamatust luges ette võõrmünder Kalle Kepler.

Tartu praostkond

Alates 25. oktoobrist teenib **Laiuse** kogudust hooldajaõpetajana Urmas Oras, kes teenib ka Palamuse ja Tartu Soome kogudust ning töötab Tartu hooldekodus kaplanina. Varem on ta teeninud Äksi ja Torma kogudusi.

25. oktoobril valis **Avinurme** kogudus oma uueks õpetajaks Algur Kaerma, kes seni teenis väliseestlasi Vancouveri Peetri koguduses. Varem on Algur Kaerma teeninud Jämaja, Anseküla, Tapa, Tamsalu ja Paide kogudusi.

Uued vaimulikud

31. oktoobril ordineeris peapiiskop Urmas Viilma Tallinna toomkirikus kolm uut kirikuõpetajat. **Katri Aaslav-Tepandi** oli seni Nõmme Rahu koguduse diakon. Temast saab EELK vikaarõpetaja ning haiglate ja hoolekandeaastutuste vanemkaplan. **Annely Neame** oli Tallinna Jaani koguduse diakon, nüüd abiõpetaja samas koguduses. Uue vaimulikuna astub tööle **Ariel Süvari**, kellest saab Harkujärve koguduse abiõpetaja. Ariel on õpetaja Esko Süvari poeg.

Elupäästja medal

22. septembril andis president Kaljulaid Urmas Saupõllule Elupäästja III klassi medali. **Urmas Saupõld** on Tartu Pauluse koguduse liige, Valga praostkonna vikaardiakon ja Jõhvi päästekomando päästja. Raskusi trotsides tõi ta inimese välja korteripõlengust Jõhvis. Selle eest ka medal. Urmase sõnul on päästeametis töötamine kristlasele väga õige koht, sest teenistuse moto on „Jumala auks ja ligimese kaitseks“.

Silvi Pihu: Jumalat otsida

Milline oli Sinu lapsepõlvkodu?

Olen sündinud Saaremaal, Karala külas, Niidi talus. Sünnitusmajja viidi mind emaga pärast, sest haiglal oli vaja plaan täita. Nelikümmend kilomeetrit auklikku külavaheteed haigla villisega pidi olema kangelastegu nii emale kui vastsündinule. Tulime toime, kuigi minu niru tervise juures mulle üle aasta ei ennustatud, kui sedagi.

Olen pere seitsmes ja viimane laps. Isa oli minu sündides 55-aastane ja ema 8 aastat noorem. Vanainimeste laps, öeldi toona. Kuna ema paistis oma haiguse tõttu palju vanem välja, oli inimestel raske uskuda, et ma pole oma 14 aastat vanema õe laps.

Sõna „lapsepõlvkodu” seostub mul rohkem järgmise elupaigaga Järva- maal Viisus. Viiekümnendate alguses oli kolhoosis elu raske, isa üksi töötas, sest ema oli raskelt haige ja palka sai normipäevade eest. Siis sai isa õde tööle Viisu sovhoosi raamatupidajaks ja aitas isal sinna tiseriks saada. Minu isa oli väga hinnatud töömees. Elamispinna saime Viisu karjamõisa mõisamajja niiskesse kööktuppa, tervislik see polnud, aga oli olemas kindel rahaline sissetulek.

Mina hakkangi ennast mäletama selles kodus. Ema jutu järgi hakkasin varakult ja selgesti rääkima. Seda polnud kauaks. Umbes kahe ja poole aastast hüppas võõras hulkuv koer mulle liivakastis selga, ehmatasin ja rohkem ma ei rääkinud. Trauma oli suur. Ema jäigi koeri vihkama, kuigi see koer ilmselt tahtis lihtsalt mängida. Rääkimise oskus oli olemas, aga nii kui tundsin, et olen tähelepanu keskpunktis, ei tulnud sõnagi suust, kokutamist polnud.

Kolme-nelja aastase lapse jaoks polnud mingit tähtsust korteri seisukorral, pealegi saime enne minu kooliminekut sama suure kuivema kööktoa. Minu lapsepõlvkodu tähtsaim osa oli mõisapark. Teadsin seal iga puud ja põõsast, iga lille õitsemise aega ja kõigi nende nimesid. Oli palju puid, mille otsa ronisin. See park oli minu lapsepõlv, nende puudega sai rääkida ilma, et keegi mu kõnehäiret narrinud oleks. Pole halba ilma heata,

tänu tõrjutusele oskasin juba viie aastast lugeda ja käisin ise raamatukogust raamatuid laenutamas. Trükitähtedega kirjutasin nime. Sealne töötaja arvas, et isa loeb mulle ette. Nutsin solvumisest. Mõne aja pärast hakkasin lugema ka vanas kirjas Piiblit. Suur Piibel oli, kahjuks seda enam pole. Mulle meeldisid lood Taanielist, Gabrielist – tolles vanuses rohkem muinasjutuna.

Ema ja isa olid baptistid. Igal õhtul enne magamaminekut luges isa õhtupalve, kus pidas meeles kõiki lapsi, ka Eesti Vabariiki. Ka minul oli oma õhtupalve ja söögipalve. Kui keegi vaikselt kaasa luges, sain palve ütle misega paremini hakkama. (Kunagi kuuendas klassis oli mul inglise keele õpetaja, kes kasutas sama meetodit. Vastasin temale nelja silma all).

Vanuselt järgmine laps peres oli 12 aastat vanem vend ja siis 14 aastat vanem õde. Kaks venda surid väikesena, enne minu aega. Pere vanimad pojad, üks 22 aastat minust vanem ja teine 24 aastat, kuuluvad inimeste hulka, kes minna ei tahtnud, aga jääda ei saanud. Nemad läksid 1944. aastal Saaremaalt viimase laevaga. Esialgu oli kogu pere laeva peal, aga kõige pisem, mõne kuu vanune oli väga haige ning ema ja isa koos väiksemate lastega tulid maale tagasi.

Lootus oli järgmisele laevale. See ka tuli, aga põgenikke peale võtta enam ei saanud – punaarmee oli juba kohal. Väike vend ei jäänud ellu. Vanemad vennad pidid minema, sest vanim oli mõne kuu eest võetud saksa lennuväe abiteenistusse ja see „süü” oleks üle kandunud ka nooremale.

Kahe vanema venna olemasolust sain mina teada alles kuue aastast, kui neilt esimene kiri tuli. Varem nad ei julenud kirjutada, sest polnud teada, mis meiega oleks juhtunud. Seega ei teadnud nad ka minu olemasolust. Isa palvetes olid nad poisid, toona ma selle üle ei juurelnud. Ema ja isa ei teadnud kaua, kas nad on elus. Sellest minu kuuldes ei räägitud, sellist saladust oleks lapsel olnud raske hoida. Ikka on silme ees pilt, kui vanemad teineteisel käest kinni hoides lugesid esimest kirja. Siis sain minagi teada, et on veel kaks venda, nooremal neist ka poeg ja mina enam-vähem oma vanuse lapse tädi! Emotsioone oli tohutult.

Igal pühapäeval käisime Paides palvemajas, mina ja vanemad. Õde ja vend olid juba kodust ära ja usk jäi neile kaugeks. Enne kooli olid minu jaoks tavalised pühapäevad minna bussiga kümne kilomeetri kaugusele Paidesse. Kooli minnes läks keerulisemaks. Kuna elasime sovhoosi

pole kunagi liiga hilja

keskuses, kus kõik teadsid kõike, siis koolis sai minust „palvevend”, kuktaja olin niigi. Palvemajas käimise pärast kutsuti ka ema kooli. Tänapäeval öeldakse selle kohta koolikiusamine. Teise klassi sügisel lasi õpetaja arvata, mis püha on tulemas. Ütlesin, et jõulud. Õpetaja tuli käsipidi kallale ja raputas mind. Õige vastus oleks olnud oktoobripühad. Kuuendas klassis viis õde, kes oli õpetaja, mu enda juurde kooli. Ta arvas, et vanematel on siis kergem ja mina satun teise keskkonda. Koduigatsus oli suur. Kui võimalik, sõitsin koju. Muretsesin ema tervise pärast, käisin abis kui vähegi võimalik.

Palvevenna seisus kadus, uues koolis sellest ei teatud. Klassi ees vastajat minust siiski polnud, suuliselt vastamise asemel vastasin kirjalikult kesk-kooli lõpuni.

Milline on Sinu perekond täna?

Abiellusin tänapäeva mõistes vara, sain järgmisel kuul 21 ja üks kursus oli veel koolis käia. Meile sündis kaks last, poeg Gunnar ja tütar Inga. Olime abikaasaga ühevanused. Tuttavaks saime Tallinnas, peale koolide lõpetamist tulime elama abikaasa kodulinna Tartusse. Mehe suguvõsa oli Jumalast kaugel, kuigi mehe vanemad olid ristitud ja leeris käinud. Ka minu mees ja tema õde olid ristitud, samas mina mitte, sest baptistid ju lapsi ei risti, õnnistatakse. Loomulikult ma seda ei mäleta ja ei tea ka, kes mind õnnistas.

Hoolimata sellest oli mul suur unistus, et kui tulevad hõbepulmad, siis meid laulatatakse kirikus. Ei teadnud ma, et selleks pean olema ristitud ja leeris käinud, ei olnud ka kirikuid uurinud. Uskusin, et abikaasa on minuga ühel meelel. Unistuseks see jäigi, seitse kuud enne pulmaaastapäeva jäin leseks. Infarkt võtab mehi, kes liiga palju ja liiga suure koormusega töötavad.

Kuidas jõudsid Jumala ja kiriku juurde?

Äkki olin üks. Püüdsin laste nähes mitte nutta. Tahtsin olla tugev, aga ilma laste toetuseta poleks ma vastu pidanud. Ka osa sõpru kadus, lohutamise pole kerge töö. Hakkasin uuesti

otsima Jumalat. Ütlen „uesti”, sest aastaid tagasi jäi mu usk väikeseks. Olin esimese klassi laps. Olid harvad pühapäevad kui mind koju lubati jääda. Olin üks kodu. Teadsin, et kui laps palub, siis Jeesus kuuleb. Ja siis ma palusin põlvedel voodi ees, nutsin ja palusin ainult ühte asja, et ma saaksin rääkida nagu teised lapsed. Mida ei muutunud. Järeldasin, et mind ei kuulnud.

Vanematele ma sellest ei rääkinud, pahatihti ei jõudnud nad ära oodata, millal saan kogu lause öeldud, rääkimata siis pikemast jutust. Püüdsin asjadele oma mõistusega lahendust leida ja uskusin, et mind Taevaisa ei armasta. Olin nagu kahe maailma vahel. Teadsin, et Jumal on olemas, aga kas minu jaoks ka?

Olles kaotanud armastatud mehe, lootsin lohutust Jumalalt. Tahtsin kirikusse, mitte palvemajja. Iga kord kui olin vastu võtnud otsuse, et nüüd lähen ja räägin kellegagi kirikus, tuli alateadvusse parastav mõte: „Nüüd, jah, tahad sa kirikusse kui sul on raske, kus sa varem olid, ega sind sinna ei oodata!” Mõnel jõululapäeval olin käinud ämmaga Peetri kirikus. Vajasime ju mõlemad lohutust. Aga edasiseks julgus puudus.

Siis võttis Taevaisa otsustamise enese kätte. Ühel esmaspäeva hommikul bussiga tööle sõites kuulsin kahte töökaaslast arutamas, et kella kuueks tuleb minna ja eelregistreerimist pole vaja. Polnud nendega varem eriti suhelnud, nüüd aga segasin jutule vahele, et kuhu ja mis see on. Sain vastuseks, et sama päeva õhtul algab Pauluse kirikus leerikool! Samal õhtul astusin esimest korda Pauluse kiriku uksest sisse. Minu seitsmeteistkümnenda-aastane otsimise aeg oli läbi saanud!

Kuidas muutis usk Jumalasse sinu elu?

Ristimine ja leerioõnnistamine muutis kogu minu olemasolevat maailma. Peale ristimist tundsin, et tahan aina naeratada, see jätkus ka leeripäeval. Hetketi mõtlesin, et näen imelik välja, aga nii hea oli olla! Elu muutus täielikult, tahtsin võimalikult palju olla kirikus ja saada uusi teadmisi.

Hakkasin ennast rohkem jälgima, palusin Taevaisalt kannatlikku meelt, hingerahu ja tarkust eluga toime tulla. Jumala abiga olen õppinud andestama nii kurjust kui rumalust.

Mida tähendab Sinu jaoks kristlik usk argipäevas?

Kasutan tihti nime Taevaisa. Pärisin selle lapsepõlvest, oma isalt. Mul oli väga hea ja usklik isa. Ma ei mäleta tema suust kurja sõna ega valjemat häält. Ta oli väga aus inimene. Temalt käidi nõu küsimas. Kui vähegi oskas, siis aitas. Mida päev edasi, seda rohkem tean, et minu elu on siiaamaani isa palvetest kantud. Nüüd on see minu töö oma laste heaks.

Aastaid oli suur unistus, et minu kaks last saaksid ristitud ja leeritud. Kõigis palvetes Jumala poole oli alati ka see soov. Kaks aastat tagasi see juhtus! Siis tundsin, et pole enam ühtegi nii suurt unistust. Praeguseks on ka lapselapsed ristitud ja leeris käinud.

Argipäeva kristlik usk tähendabki minu jaoks käimist koos Jumalaga. Hommikul räägin Temale oma päevamured ja lootused, palun abi ja juhatust. Olen selgeks saanud, et „ma saan sellega hakkama, ma teen selle ära” ei vii kuhugi kui Taevaisa pole abiks. Õhtul täna päeva eest ja palun rahulikku ööd. Mõlemas palvekorras on juttu ka kõigist kallitest inimestest. Jeesusega võib rääkida terve päeva jooksul ja probleemid lahenevad, mõte liigub õigesse suunda.

Oled Sa oma elus kogenud mõnda erilist palvevastust või Jumala juhtimist?

Lapsena olin väga liikuv: jooksin, ronisin. Ema oli liiga haige, et minu järele valvata, isa oli tööl, kasvasin ennast ise. Kord jooksin suure kiiruga maantee suunas, nägin heki tagant veoautot tulemas. Isegi minu lapsemõistus sai aru, et jooksen autole otsa. Hetke pärast olin tükk maad eemal teisel pool teed, auto sõitis edasi, mina seisin ja vaatasin talle järele. Väga selge mälestus on sellest. Pole muud lahendust kui Taevaisa abi. Põdesin läbi suure osa tolle aja nakkushaigustest. Küll need vanemate palved olid need, tänu millele ma

kõigest välja tulin!

Minu suurim lapsena palutud palve on samuti saanud abi. Mõnikord lihtsalt tuleb kauem oodata. Siis ma seda ei teadnud. Nüüdseks on kõnehäire palju väiksem. Kusagilt tuli tarkus, et suuremalt jaolt saab eesti keeles sama mõtte väljendamiseks kasutada teist sõna, minu puhul helilise häälikuga algavat. Mõne aasta eest olin uurinutelt kõrva ja kurguarsti juures. Selgus, et mul olid ikka veel häälepaelad pinges. Sain mõned harjutused, oli abi.

Üks minu lapsepõlve hirmudest oli, et kas ema on hommikul veel elus. Nutsin ennast magama. Siia maani pole olnud inimest, kes usuks, et üleneljakümne aasta piinanud raskest astmast on üldse võimalik paraneda. Ka minu õde, kes muidu usust midagi ei arva, tunnistas, et see sai toimuda ainult Jumala abiga. Ema sai terveks ja muud ravi ma ei tea kui palve. Eest-

palvel oli ema ka Rootsis, Göteborgis, kui nad isaga poegadel külas käisid. Oma elu viimased 20 aastat elas ta ilma astmata, peaaegu 89-aastaseks. Kui isa lahkus, olin 30-aastane ja ema matsin 41-aastaselt.

Mida ütleksid teistele kristlastele julgustuseks?

Kõigepealt tahaksin öelda, et Jumalat otsida pole kunagi liiga hilja. Aga öelda, et jah, ma olen sellele mõelnud, aga praegu pole mul aega, see on vale suhtumine. Palu ja sa leiad aega nii mõnegi asja jaoks, milleks ilma Temata aega polnud. Ja midagi varem väga olulist pole seda enam mitte. Ei tohiks häbeneda paluda kui vajad abi. Ta teab nangun sinust kõik ja omavaheline jutuaamine Temaga ei tule kusagil avalikuks. Juhtub, et probleemi lahendus ei tule selline nagu lootsid ja ka mitte nii kiiresti. Aja möödudes pead siiski tunnistama: Jumal teab paremini, ta ei jäta sind abita.

Ära unusta tänada!

Milline Piibli raamat või kirjakoht Sind kõige rohkem kõnetab?

Endiselt tuleb südamesse eriline tunne kui kuulen leerisalmi: „Mäed liiguvad ja künkad kõiguvad küll, aga minu heldus ei liigu su juurest ja minu rahuseadus ei kõigu, ütleb Issand, su halastaja.” (Js 54:10)

Selle salmiga algas minu tee Issandaga, see on andnud siiani erilist kindlustunnet ja rahu südamesse.

Väga poeb hinge 1. Korintose kirja 13. peatükk – armastuse ülemlaul. Eriti selle peatüki viimane salm: „Ent nüüd jääb usk, lootus, armastus, need kolm, aga suurim neist on armastus.” Meedias on sageli kuulda sõna „armastus”, aga mida nad selle all mõtlevad? Kui on vaja tõelist, isetut armastust, siis pole seda mitte. [Piibel] võiks olla koolis lausa kohustuslik kirjandus!

Küsimusi esitas Marek Roots

Jumalateenistused

2. nov kell 17 hingedepäeva palvus kolumbaariumis

8. nov kell 10 isadepäev

15. nov kell 10

22. nov kell 10 surnutemälestuspüha

29. nov kell 10 esimene advent, leeripüha.

Ülekanded jumalateenistusest on Pereraadios ja Youtube keskkonnas.

Kirikus on avatud kaks **mängutuba**, kus on võimalik jumalateenistust jälgida ekraani ja kõlarite abil.

Piibliringid

P. 1. nov kell 11.45 (Juta)
E. 2. nov kell 15.30 (Liive)
T. 3. nov kell 17.00 (Merike)
E. 9. nov kell 15.30 (Liive)
R. 13. nov kell 17.00 (Aino)
P. 15. nov kell 11.45 (Juta)
E. 16. nov kell 15.30 (Liive)
T. 17. nov kell 17.00 (Merike)
E. 23. nov kell 15.30 (Liive)
R. 27. nov kell 17.00 (Aino)
P. 29. nov kell 11.45 (Juta)
E. 30. nov kell 15.30 (Liive)
T. 1. det. kell 17.00 (Merike)

Koguduse elu nädala sees

Piiblitunnid kolmapäeviti kell 17.

Leeritunnid esmaspäeviti kell 18.

Taize palvused neljapäeviti 17.30

Noorteõhtud – reedeti kell 19.

Naiskoor kolmapäeviti kell 18.15.

Kammerkoor teisipäeviti kell 15.

Lastekoor laupäeviti kell 10.00.

Kantselei, kirik ja kolumbaarium on avatud E-R 10-17, L 10-14, P 9-10, telefon 5550 6363.

Liikmeannetusi saab teha ülekandega (EE282200221005105336, saaja: EELK Tartu Pauluse kogudus) või kantseleis.

Raamatupood on avatud: E-R 10-18, L 10-14 ja P 11.30-12.00.

Supikööök E-R 11-13 ja L 10-12:30.

Pühapäevakool

Laupäeviti kell 11:

2–4 aastased (Kirsika Berit Reino)
5–6 aastased (Aino-Liisa Petolai)
I–II klass (Kaie Henno ja Kaja Tarto)
III–V klass (Anu Seppa ja Heli Lätt)
VI–VIII klass (Katrin Burman)

Kontserdid

P. 1. nov kell 19 Mozart „Requiem“. Eesti Filharmoonia Kammerkoor ja Tallinna Kammerorkester, dirigent Tõnu Kaljuste. Solistid: Yena Choi (sopran), Helen Lepalaan (metso-sopran), Oliver Kuusik (tenor), Olari Viikholm (bariton). Pilet: 12€/80€.

Selle teose sünni saadab legend, mille järgi olevat Mozarti juurde ilmunud salapärase tundmatu, kes tellis temalt reekviemi. Tellimus vapustas raskesti haiget heliloojat. Teda kummitas mõte, et ilmus saadik teisest ilmast ja käskis luua omaenda surnumissa.

P. 8. nov kell 16 „Hinge laul“. Kavas on M. Saar, V. Kapp, R. Strauss, F. Schubert, G. Sviridov, S. Rahmani-nov. Esitavad: Karmen Puis (sopran), Priit Volmer (bass) ja Jaanika Rand-Sirp (klaver). Pilet: 8€/10€.

R. 13. nov kell 18 „Talveooper“ Üles astuvad sopran Kristina Vähi, kontratenor Ivo Posti, bariton Tõnis Sarap ja klaveril Tiina Kärblane. Pilet 5€.

P. 15. nov kell 16 gospelgala „Oh happy day“. Esinevad WAF gospelkoor ja solistid: Dave Benton, Uku Suviste ning Sofia Rubina-Hunter. Pilet: 15€/20€.